

סמינר אזרבייג'אן 2023

חברי עמותה יקרים,

בתוכניות הסמינרים לשנת 2023 נוסף לחזק את היכרותכם ולהעמיק את ידיעותיכם על דרכי פעילותם של עובדי מדינה ברחבי העולם, אשר בדומה לנו, מתמודדים מול אתגרים משמעותיים.

הרפובליקה אַזֶרְבַּיֶ'גֶ'ן, היא מדינה באירו-אסיה (Euro-Asia) בדרום הקווקז, הסמוכה לים הכספי. היא גובלת ברוסיה בצפון, בגאורגיה ובארמניה במערב, ובאיראן מדרומה. לאזרבייג'ן מורשת תרבותית עתיקה. היא שוכנת בחבל ארץ הנחשב למקור של ציוויליזציות עתיקות. היא ידועה כבעלת אחת החברות האסלאמיות המתקדמות והחילוניות ביותר ובעלת הסובלנות הדתית הגבוהה ביותר.

רפובליקה דמוקרטית וחילונית של אזרבייג'ן נוסדה בשנת 1918, והצטרפה לברית המועצות בשנת 1920. לאזרבייג'ן יש יחסים מצוינים עם ישראל, על אף היותה מדינה מוסלמית שיעית. בין המדינות קיים סחר נרחב במשאבים, וכ-50 אחוז מהנפט הנצרך בישראל מיובא מאזרבייג'ן.

יהדות אזרבייג'ן היא קהילה יהודית עתיקת יומין שהתקיימה בהרי הקווקז. הקהילה הוקמה, כחלק מגלות בבל או פיזור היהודים ברחבי האימפריה הפרסית (בין המאה השלישית לבין החמישית)

שנים רבות, היא התקיימה בסגר יחסי באזור ההרים. לאחר כיבוש אזרבייג'ן על ידי ברית המועצות קיימה קשר גם עם קהילות ברית המועצות השונות. רוב בני הקהילה עלו לישראל בשנות ה-90, עם התפרקות ברית המועצות. כיום, לכל היותר, חיים באזרבייג'ן כ-30,000 יהודים, רובם בבאקו, המתחלקים ל-3 קהילות, עליהן נלמד במסענו: קהילת ההרריים, קהילת האשכנזים וקהילת יהודי גאורגיה.

בעבר התגוררו בעיירה האדומה (ליד באקו) 18,000 יהודים והיו קיימים בה 17 בתי כנסת, אך בשנת 1938, שליט ברית המועצות, סטלין, הגלה את הרבנים לסיביר וסגר את כל בתי הכנסת בעיירה, למעט אחד הפעיל עד ימינו. כיום פעילים בעיירה שני בתי כנסת ובית מדרש, וכן מצויים בה שליחי תנועת בני עקיבא ושלוחי חב"ד. אלברט אגרונוב, מפקד טנק יהודי אזרי שהשתתף בקרבות במלחמת נגורנו קרבאך, קיבל על כך תואר "הגיבור הלאומי" של אזרבייג'ן. הוא נטמן באזור השהידים בבית הקברות הלאומי.

עובד מדינה יקר, ענייך והעשרתך בהכרת תולדות עמנו ומפגש עם עמיתים בתרבויות עולם שונות ומגוונות מנחים אותנו במבנה התוכניות הקיימות עבורך ובהישג ידך. אנו עושים למענך בהערכה ובהוקרה לתרומתך בשירות הציבורי בישראל.

בברכת הדרך ובהצלחה
העמותה לקידום מודעות חברתית

תוכנית הסמינר

יום 1. תל אביב – באקו

ניפגש בנתב"ג לטיסה ישירה לבאקו בירת אזרבייג'ן, עם ההגעה נצא לסיור פנורמי שיכלול תצפיות על העיר שהגישה מועמדות לארח את האולימפיאדה והעיר החדשה, בגמר הסיור ניסע למלון.

יום 2. באקו - הקהילה היהודית בבאקו + טקס בבית הכנסת לזכרם של הרבנים ומנהיגי הקהילה

אחרי ארוחת הבוקר, נצא לסיור בעיר. נתחיל בתצפית מאחת הפינות המיוחדות של העיר למרגלות מגדלי הלהבה. נערוך סיור בפארק הלהבה. נמשיך לטיילת לאורכו של הים הכספי. נצעד באזור של ונציה הקטנה עד לכיכר המזרקה נמשיך לאורכו של מדרחוב ניזמי עם שלל האטרקציות המצויות בו. בגמר הסיור נמשיך לאזור העיר הלבנה, זהו פרויקט חדשני הבנוי כולו בסגנון פריזאי "בל אפוק" (Belle Époque). נבקר במרכז היהודי של העיר ונשמע הרצאה על הישוב היהודי באזרבייג'ן. נערוך מפגש עם הקהילה היהודית העתיקה של אזרבייג'ן, אחת העתיקות בעולם. נקבל הרצאה של הגברת דניאלה איסמאלובה בנושא הישוב היהודי באזרבייג'ן בעבר ועד ימנו אנו. נשלב ביקור בשני בתי הכנסת הגדולים בעיר. באחד מהם, נקיים טקס זכרון לרבנים של קהילה אשר התישבה במקום מתקופת הבית השני. עם נרות ודגל ישראל, נזכור מנהיגיה לדורותיהם.

יום 3. באקו העיר העתיקה-הר האש-מקדש "זרתוסטרה" – סיור לימודי דתות המזרח

לאחר ארוחת הבוקר נצא לסיור בעיר העתיקה המוקפת חומה עם מגדלי שמירה, סמטאות אבן צרות ומבני ציבור מרשימים. נתהלך בין המבנים העתיקים ונבקר בארמון שירוואנשה מהמאה ה-15. נמשיך בסיור ונחצה את הפארק הלאומי. ממגדל הבתולה "עלמה" נמשיך להר האש - תופעת טבע מיוחדת של אש הבוקעת מהאדמה ומסמלת יותר מכל העושר של המקום. מרבצי גז ונפט בכמויות אדירות. נמשיך למקדש "זרתוסטרה" דת עתיקה יומין שפולחנה הוא האש נערוך סיור מודרך במקדש כולל הסבר על המקום המיוחד.

יום 4. באקו – הסיור הלימודי על הממשל באזבייג'אן

לאחר ארוחת הבוקר, נתחיל בסיור המקצועי. במהלך הסיור, יועברו נתונים כלליים לגבי מוסדות השלטון באזרבייג'אן ואתרים מרכזיים של המדינה. נדון במבנה מקום העבודה, מנגנוניו, תקינה וכדומה - סיור והעמקת ההכרות עם הנושא. נלמד על המבנה השלטוני ונקיים מפגש עם נציגי ממשל. מסקנות והשוואה - השירות הציבורי בישראל מול השירות הציבורי באזרבייג'אן נלמד כיצד משפיע הממשל על השירות הציבורי ובמה הוא שונה מהשירות הציבורי בישראל.

נמשיך בסיורים במרכז התרבות על שם היידר אליאב. המרכז נבנה על ידי הארכיטקטית המפורסמת זהה חדיד ונחשב לאחד המבנים היפים בעולם. נסייר במבנה המחולק למוזיאון המקפל בתוכו ההיסטוריה של המדינה וכמובן גם מוזוליאום של המנהיג הנערץ על האזרים, היידר אליאב. בגמר הסיור נמשיך לסיור לשווקים המפורסמים של העיר היושבת מאז ומעולם על דרך המשי. נזכה למסע בזמן ונשלב ישן חדש ועתיק. נחוה את אוצרות המדינה מקרוב.

יום 5. גוביסטן - תל אביב

לאחר ארוחת הבוקר נצא לביקור בשמורת גובוסטאן, (באזרית: QOBUSTAN QORUĞU - "שמורת ארץ הוואדיות") אתר בו ממצאים של תרבות פרה-היסטורית קדומה ביותר. שמורה היסטורית בה התגלו בין סלעי הר ענקיים הנשענים זה על זה ב 20 מערות שפע של פטרוגליפים, 'ציורי קיר' (חריטות) המתארים חיי היומיום של האדם הקדמון שחי באזור, סיפורי ציידים, כלי בית ועוד. אתר גובוסטאן נכלל ברשימת אתרי מורשת עולמית של אונסקו. נבקר במקום במוזיאון המציג את הטבע והאדם הקשורים למקום. בתום היום נמשיך לשדה התעופה לטיסה לתל-אביב.

